

Warszawa, 31/01/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-580481-IX-906.3/08/WK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Jacek Dominik
Szef Służby Celnej
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Szanowny Panie Ministrze

Głęboko zaniepokojony sytuacją kryzysową, wywołaną na wschodnich granicach Polski akcją protestacyjną funkcjonariuszy celnych zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań zmierzających do jej rozwiązania i zakończenia.

Zdaję sobie doskonale sprawę z tego, że obecna sytuacja wywołana jest wieloletnimi zaniedbaniami zabezpieczenia pracownikom i funkcjonariuszom celnym odpowiednich warunków pracy i służby. Dodatkowo sytuację pogorszyły działania związane z alokacją funkcjonariuszy przeprowadzone w 2004 r. Wysuwane postulaty, dotyczące wydania odpowiednich przepisów prawnych, które zabezpiecząby funkcjonariuszy przed zwolnieniem ze służby w związku z toczącym się a nie zakończonym postępowaniem dyscyplinarnym bądź karnym, objęcia systemem emerytalnym na wzór służb mundurowych, podwyższenia uposażenia i zwiększenia etatów w służbie wymagają pilnego rozważenia i określania przez rząd możliwości ich realizacji.

Problemy te były przedmiotem wielokrotnych wystąpień Rzecznika o charakterze generalnym oraz postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawach K 46/05 i SK 42/06.

Niezależnie jednak od powyższego działania funkcjonariuszy związane z prowadzoną akcją protestacyjną godzą w coraz bardziej dotkliwy sposób w prawa i interesy osób przekraczających granicę państwową, w tym przede wszystkim w prowadzącą działalność gospodarczą, uzależnioną od międzynarodowego transportu towarów.

Służba celna, jak każda służba mundurowa, wymaga zdyscyplinowania, lojalności i poświęcenia. Chciałbym przypomnieć, że zgodnie z art. 33 ust. 2 pkt 2

ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 ze zm.) funkcjonariusz celny nie może być nie tylko uczestnikiem strajku, ale także działalności zakłócającej normalną pracę urzędu. Tymczasem nakazane ustawą zachowania są obchodzone przy wykorzystaniu instytucji urlopu na żądanie (art. 167 k. p.) oraz w związku z niezdolnością do pracy z powodu choroby.

W mojej ocenie za sprzeczne z celem przepisów regulujących urlop na żądanie należy uznać zorganizowaną akcję polegającą na skorzystaniu z urlopu na żądanie przez całą załogę lub znaczną część. Jest to obejście przepisów o strajku. Ponadto w razie wystąpienia sytuacji, która wymaga obecności w zakładzie pracy pracownika korzystającego z urlopu na żądanie pracodawca może sprzeciwić się wykorzystaniu tego urlopu i zażądać jego obecności w zakładzie pracy. Wydaje się zatem, że istnieją instrumenty pozwalające przeciwdziałać skutecznie nadużywaniu instytucji urlopu na żądanie. Podobne możliwości przeciwdziałania zjawisku równoczesnej „ucieczki w chorobę” znaczącej liczby funkcjonariuszy stwarza art. 39 ustawy dając podstawy do ustalenia zdolności funkcjonariusza celnego do wykonywania służby.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 19987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) apeluję zatem do Pana Ministra o podjęcie przewidzianych prawem działań, przeciwdziałających wykorzystaniu instytucji urlopu na żądanie oraz krótkotrwałej niezdolności do pracy do zakłócania normalnej pracy urzędów celnych.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski